

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของสำนักงานบัญชี ที่ ผู้ประกอบการ SME เลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร

วรรณฯ สรชาฯ*

อาจารย์ ดร.ศิริเดช คำสุพรหม**

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสำนักงานบัญชี ที่ผู้ประกอบการ SMEs เลือกใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานครโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ SMEs บริษัทและห้างหุ้นส่วนที่ขึ้นทะเบียนต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและมีสถานประกอบการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียนตั้งแต่ปี 2557 จำนวน 21,121 แห่ง โดยผู้ศึกษาได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yammane, 2541) ในระดับความเชื่อมั่น 95% และคำนวณได้ 393 ตัวอย่าง และผู้ศึกษาได้ศึกษาโดยค้นคว้าจากมาตรฐานการบัญชี ระเบียบข้อบังคับ เอกสารวารสารที่เกี่ยวข้องและการแจกแบบสอบถาม เพื่อนำผลที่ได้นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

1. บทนำ

ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้การสนับสนุนธุรกิจ SMEs แบบครบวงจรไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจ้างงาน การกระจายรายได้สู่ชุมชน การปรับโครงสร้างการผลิตให้มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมให้มีการกระจายตัวของ SMEs ทั่วประเทศเพื่อความเจริญไม่กระจุกตัวอยู่ในเขตอุตสาหกรรม อีกทั้งวางนโยบายในการเปิดการค้าเสรีกับกลุ่มอาเซียนหรือกลุ่มเอเปก อีกด้วยเพื่อเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งและเป็นกลไกการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ (กนกวรรณ คำมาบุตร, 2554) ในขณะที่กรุงเทพฯ มี SMEs ที่จดทะเบียนนิติบุคคลในปี 2557 ในรูปแบบบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนกว่า 21,121 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557) โดยที่สถานประกอบการเหล่านี้ จะต้องจัดให้มีการทำรายงานทางการเงินสำหรับประเภทธุรกิจของตน ดังนั้นการเลือกใช้บริการสำนักงานบริการรับทำบัญชี จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของหน่วยงานธุรกิจเพื่อให้การจัดทำบัญชีเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดทำบัญชี พ.ศ. 2543 โดยเฉพาะ ธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งขาดความพร้อมของบุคลากรในเรื่องของการจัดทำบัญชีและการบริหารการเงิน การจ้างพนักงานซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้ามาทำงานด้านบัญชีนั้นเป็นเรื่องยุ่งยากและต้องจ่ายค่าตอบแทนสูง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกระทรวงพาณิชย์, 2553) และนักบัญชีส่วนใหญ่นิยมไปทำงานในองค์กรขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงและให้ค่าตอบแทน

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

** อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก

สูง ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมจึงไม่สามารถจ้างนักบัญชีได้ตรงกับความต้องการ จึงทำให้บริการรับทำบัญชีของสำนักงานบัญชีจึงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องและให้ความสะดวกมากกว่า นอกจากนี้สำนักงานบัญชียังสามารถจัดหางบการเงินได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา ประหยัดภาษีและลดความเสี่ยงในการถูกสรรพากรเรียกตรวจ (สามล เสี่ยงเงิน, 2552)

สำนักงานบัญชีจึงเป็นธุรกิจที่สามารถเติบโตและมีคู่แข่งเกิดขึ้นมากมายในภาคธุรกิจ เนื่องจากรัฐบาลได้สนับสนุนการประกอบธุรกิจ SMEs ทำให้มีผู้ประกอบการรายใหม่เกิดขึ้นและกิจการจำเป็นที่จะต้องมีการบัญชีในการจัดเก็บรวบรวมเอกสารและยื่นภาษีให้กับหน่วยงานต่าง ๆ สำนักงานบัญชีจึงเป็นทางเลือกสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ (พิลาวรรณ สุโขทัย, 2554)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของสำนักงานบัญชีที่ ธุรกิจ SMEs เลือกใช้บริการเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสำนักงานบัญชี โดยทำการศึกษาจากผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์ให้สำนักงานบัญชีมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบริการให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในภาพรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามุมมองในการเลือกใช้สำนักงานบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครฯ
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ SEM บริษัทและห้างหุ้นส่วนที่ขึ้นทะเบียนต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและมีสถานประกอบการอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียนทั้งปี 2557 จำนวน 21,121 แห่งในเขตกรุงเทพมหานครฯ การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรตัวอย่างของทาโร ยามาเน (Taro Yammane, 2541) ในระดับความเชื่อมั่น 95% หรือระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้จำนวน 393 แห่ง เพื่อให้ได้ระดับความแม่นยำ ระดับความเชื่อมั่นในการประมาณค่า ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 แห่ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาถึง องค์ประกอบของสำนักงานบัญชีที่ผู้ประกอบการ (SMEs) เลือกใช้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานครฯ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (Personal Factors) จำนวน 5 ข้อได้แก่ ประเภทนิติบุคคล ตำแหน่ง ลักษณะของธุรกิจ ระยะเวลาการดำเนินงานของธุรกิจ จำนวนพนักงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของสำนักงานบัญชีที่ผู้ประกอบการ (SMEs) เลือกใช้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานครฯ โดยประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของสำนักงานบัญชีที่ผู้ประกอบการ (SMEs) เลือกใช้บริการ ลักษณะความต้องการในสำนักงานบัญชี ขั้นตอนในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้อำนาจสำนักงานบัญชีที่ผู้ประกอบการ (SMEs) เลือกใช้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานครฯ และสร้างแบบสอบถามจากโครงสร้างกรอบแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบในการเลือกใช้อำนาจสำนักงานบัญชีและปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้อำนาจสำนักงานบัญชีที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้อำนาจสำนักงานบัญชี และนำแบบสอบถามดังกล่าวที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเพื่อขอคำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสมและนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วนำไปส่งแบบสอบถามแล้วนำกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อดูความเชื่อถือของข้อมูล

โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ จึงนำแบบสอบถามไปทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและครอบคลุมองค์ประกอบของตัวแปรอย่างครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และหลังจากที่เก็บข้อมูลเสร็จ ทางผู้วิจัยจะทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability of Test) ของแบบสอบถาม โดยจะมีการนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาทดสอบหาค่าความเชื่อถือ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha ซึ่งมีเกณฑ์ตัดสินว่าถ้าค่าความเชื่อถืออยู่ที่ระดับมากกว่า 0.6 ถือว่าแบบสอบถามนั้นมีความน่าเชื่อถือ

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามรูปแบบการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) แสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบาย องค์ประกอบในการเลือกใช้อำนาจสำนักงานบัญชี

2. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) เพื่อสกัดปัจจัยและเลือกค่า Loading ที่มีค่ามากที่สุดอยู่ในแต่ละปัจจัย ซึ่งค่า Loading ที่เลือกจะต้องมีค่ามากกว่า 0.3 ขึ้นไป (รสริน ศรีริگانนท์, 2550)

จากการทบทวนวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยบูรณาการกรอบแนวคิดที่เกี่ยวกับองค์ประกอบในการเลือกใช้สำนักงานบัญชีที่ผู้ประกอบการ(SMEs) เลือกใช้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานครฯ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ประกอบไปด้วย

1. ความรับผิดชอบของผู้บริหารสำนักงานบัญชี
2. จรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี
3. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี
4. การจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี
5. การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี
6. การติดตาม ตรวจสอบ ของสำนักงานบัญชี
7. การจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี
8. การบริการในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า
9. การให้บริการด้านกฎหมายและทนายความ
10. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ทางบัญชี

โดยผู้วิจัยจึงนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

องค์ประกอบในการเลือกใช้นักงานบัญชี

- คุณภาพของสำนักงานบัญชี
 - ความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี
 - ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี
 - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี
 - การจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี
 - การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี
 - การติดตาม ตรวจสอบ ของสำนักงานบัญชี
 - การจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี
 - การบริการในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า
- การให้บริการด้านกฎหมายและทนายความ
 - สำนักการันงานบัญชีควรให้บริการด้านกฎหมายโดยตรง
 - สำนักงานบัญชีควรจัดทำเอกสารทางกฎหมาย
 - สำนักงานบัญชีควรจัดทำสัญญาแก่กิจการ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม สถาบันการเงิน ประกันภัย ฯลฯ
- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ทางบัญชี
 - ควรมีความรู้ความเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี
 - ควรมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบัญชี (กฎหมายบัญชี ไทย)
 - ควรมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงินและหัวข้ออื่นที่เกี่ยวข้อง
 - ควรมีความรู้เกี่ยวกับองค์กรธุรกิจ
 - ควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บรรณานุกรม

- สามล เชียงฉิน.(2552).ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีของธุรกิจในเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร. การศึกษาแบบอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พิลาวรรณ สุขโช. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบการในจังหวัด นครปฐม.การศึกษาแบบอิสระ.บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.